

εκφυλλοφορία

Σάββατο, 27 Απριλίου 2013

Σημασία

Ειδος ποινης ηπιωτερης από την διαπομπευση. Αποσκοπούσε στην απομακρυνση καποιου πολιτικου προσωπου το οποιο η πολιτεια θεωρουσε επικινδυνο για το πολιτευμα. Ηταν βεβαια και μια ηθικη μομφη (διαπομπευση εν ευρεια εννοια) κατά των πολιτικων προθεσεων του **εκφυλλοφορουμένου**. Η σημερινη σημασια της ομοηχης λέξης έκφυλος είναι τελειως διαφορετικη, διατηρει όμως την υποτιμητικη και προσβλητικη χροιά που ειχε η αρχαια λεξη.

Συνώνυμα

Οστρακισμός

Τότε πρῶτον ἐχρήσαντο τῶ νόμῳ τῶ περι τὸν ὄστρακισμόν, ὃς ἐτέθη διὰ τὴν ὑποψίαν τῶν ἐν ταῖς δυνάμεσιν, ὅτι Πεισίστρατος δημαγωγὸς καὶ στρατηγὸς ὢν τύραννος κατέστη. Καὶ πρῶτος ὠστρακίσθη τῶν ἐκείνου συγγενῶν Ἰππαρχος Χάρμου Κολλυτεὺς, δι' ὃν καὶ μάλιστα τὸν νόμον ἔθηκεν ὁ Κλεισθένης, ἐξελάσαι βουλόμενος αὐτόν.
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ - ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ 22.3.4

Πεταλισμός

(2039.) πέταλ[λ]α, οὐδετέρως· τὰ φύλλα
(2043.) πεταλίζειν· βλαστεῖν. φυλλολογεῖν
(2044.) πετ[τ]αλισμός· ὁ διὰ φύλ[λ]ων ὄστρακισμὸς γινόμενος
ΗΣΥΧΙΟΣ

Εγκυκλοπαιδικά

Τα μικρα και στενα φύλλα ελαιας, που χωρουν ασφαλώς μόνο μία λέξη, χρησιμοποιήθηκαν μόνο για ψηφοδέλτια. Ο,τι ήταν ο **οστρακισμός** ήταν, στην Αθήνα και στις Συρακουσες, και ο **πεταλισμος** η **εκφυλλοφορία**.

Ακριβέστερα στις μεν Συρακουσες λεγόταν **πεταλισμός** και ήταν ο,τι ακριβώς ο **όστρακισμός**, δηλαδη πάνδημη εκλογικη υπόδειξη, ότι κάποιο πολιτικο πρόσωπο είναι πολυ επικίνδυνο και πρέπει να εξοριστη.

Στην 'Αθήνα η **εκφυλλοφορία** και διέφερε από τόν οστρακισμό, γιατι γινόταν μόνο μεταξυ τών μελών της βουλης τών πεντακοσίων, για ν' αφαιρεθει από κάποιον βουλευτη μόνο ή βουλευτικη ιδιότης για κάποιο παράπτωμα η κώλυμα. Ο κάθε ψηφοφόρος έγγραφε στό πέταλον ελαιας η φύλλον ελαιας με χρωστικη γραφη:

τό όνομα του αποβλήτου, στις Συρακουσες,
ναι ή όχι, στην 'Αθήνα,

Παραδίδονται και οί σχετικοι πολιτικοι οροι πέταλον πεταλισμός φύλλον εκφυλλοφορώ εκφυλλοφορούμαι εκπεφυλλοφορημένος, εκφυλλοφορία, και οί αυθαίρετοι κι αδόκιμοι τού 'Ιωάννου Τζέτζου εκφυλλοφόρησις έκφυλλος(αλλα και έκφυλος) και φυλλοβολώ!

Εκτός από την εκφυλλοφορία, τη μαγεία, και οτιδήποτε άλλο παρόμοιο, δεν νομίζω, διτι τα φύλλα ελαιας χρησιμοποιόταν ποτε πουθενα σα γραφικη ύλη.

Ετυμολογία

Εκ+φυλλον

Επειδη εγγραφαν επι του φύλλου ελαίας

Ο Μπαμπινιώτης δεχεται μονο το **έκφυλος**

έκφυλος, -η, -ο **1.** αυτός που ρέπει προς την ακολασία, την ασέλγεια, που σχετίζεται με τον άνθρωπο ο οποίος ζει έκλυτα: ~ βίος / συμπεριφορά || ~ ήθη / γούστα / συνήθειες || (μτφ.) ~ χείλη ΣΥΝ. ακόλαστος, ασελγής. έκλυτος ΛΝΤ. σεμνός **2.** **έκφυλος** (ο), **έκφυλη** (η) πρόσωπο που ζει έκλυτο βίο ΣΥΝ. διεστραμμένος, διεφθαρμένος. — **έκφυλα** επίρρ., **εκφυλότητα** (η). ❖ ΣΧΟΛΙΟ λ. φύλλο.
|ΕΤΥΜ. μτγν.. αρχική σημ. «ξένος. αλλόφυλος». < εκ- + -φυλος < φύλον|.

Σχολιο: φυλον ελεγετο και λεγεται ακομα το συνολο των ανδρων ή των γυναικων: ανδρικον φυλον ή γυναικειον φυλον (το διεθνές sex = male, female). Οποιος παρεκκλινει, είναι εκτός του φυλου του είναι εκφυλος (ο πουστης, η λεσβια), και όχι ο αλλοδαπος, ο αλλοφυλος.

Οι αρχαιοι ελληνες ελεγαν "πας μη ελλην βαρβαρος" και ονομαζαν τον αλλοφυλο εκφυλο αλλα δεν το εννοουσαν ως ακολαστος, διεστραμενος, πούστης. Η λεξη πηρε την στενωτερη εννοια αργοτερα.

Εικόνες

Φράσεις

Παροιμίες

Παραδείγματα

Αναφορές

1

Χο. ἡμεῖς τοίνυν ἡμᾶς αὐτὰς εὖ λέξωμεν παραβᾶσαι· (785)
καίτοι πᾶς τις τὸ γυναικεῖον φύλον κακὰ πόλλ' ἀγορεύει,
ὡς πᾶν ἔσμεν κακὸν ἀνθρώποις κάξ ἡμῶν ἔστιν ἅπαντα,
ἔριδες, νεΐκη, στάσις ἀργαλέα, λύπη, πόλεμος. φέρε δὴ νυν,
ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ - ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ 786

Τεχνη

ΑΣ2 Διαπόμευση - Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis Εκδοση της: 30/3/2013